

EGSO VIJESTI SRPANJ 2023.

EGSO stavlja vodu na dnevni red EU-a prvim konkretnim prijedlozima Plavog plana (Blue Deal)

Voda je vitalan, ali sve oskudniji resurs. Kako globalno stanovništvo raste, tako raste i potražnja za vodom. Problem je globalan, ali se tiče i našeg kontinenta: u ljeto 2022. Europa je vidjela najveće suše u 500 godina. Gotovo dvije trećine europskih građana smatra kvalitetu i/ili količinu vode u njihovoj zemlji ozbiljnim problemom. Klimatske promjene dodatno će utjecati na dostupnost, kvalitetu i količinu vode. Bez djelovanja, nestašica vode i siromaštvo mogli bi zabrinjavati sve veće dijelove civilnih društava diljem svijeta, s dalekosežnim implikacijama na sigurnost hrane, okoliš, ljudsko zdravlje kao i na ekonomsku, društvenu i političku stabilnost.

EU je u određenoj mjeri predvidio te izazove, postavljajući pravne okvire za zaštitu i upravljanje našim slatkovodnim i morskim resursima. Međutim, mnogi od tih ciljeva nisu postignuti uglavnom zbog nedovoljnog financiranja, spore provedbe i nedovoljne integracije okolišnih ciljeva u sektorske politike. Postojeći alati ostaju fragmentirani, a ciljevi vezani uz vodu nisu dobro integrirani u sve politike EU-a. Uzimajući u obzir izazove o kojima je riječ, trenutni politički okvir EU-a ne odgovara svrsi. Potrebna je promjena mjerila.

Usvajanje pristupa gospodarenju vodom koji se temelji na ljudskim pravima, poticanje ulaganja u infrastrukturu i tehnologije, uvođenje oznaka potrošnje vode i restrukturiranje cijena među ključnim su preporukama šest mišljenja EGSO-a o vodi

usvojenih na plenarnoj sjednici u srpnju. Oni čine prvi val prijedloga EGSO-a za sveobuhvatnu politiku voda za Europu u okviru inicijative Plavog plana. Na konferenciji na visokoj razini „Poziv na EU Blue Deal” u listopadu 2023., EGSO će objaviti svoje prijedloge i pozvati Europsku komisiju da se počne baviti vodom kao prioritetom na europskoj razini.

Kao odgovor na goruće izazove koje postavljaju oskudni vodni resursi, zagađenje, starenje infrastrukture, klimatske promjene, kao i fragmentirani pristup politikama o vodi na razini EU-a, Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) prednjači s opsežnim skupom preporuka za održivu vodnu politiku za Europu.

Njegova inicijativa Plavi plan poziva na jedinstveni pristup u cijeloj Europskoj uniji kako bi se iskorijenilo siromaštvo vodom i osiguralo da svi građani EU-a imaju pristup sigurnoj i pristupačnoj vodi i sanitarnim uvjetima kao ljudskom pravu.

Kako bi se postigli ti ciljevi, EGSO je naglasio važnost razvoja otporne vodne infrastrukture i distribucijskih mreža. Ovo počinje provođenjem procjena trenutnog stanja vodne infrastrukture i dostupnosti u svakoj državi članici kako bi se identificirale investicijske potrebe i osiguralo učinkovito upravljanje vodama. Niz preporuka EGSO-a o ekonomiji Plavog plana EU-a uključuje provedbu strategija određivanja cijena koje obeshrabruju rasipnu potrošnju vode i predlažu nove načine financiranja vodnih politika.

Štoviše, cilj Odbora je pozicionirati EU kao globalnog predvodnika u tehnologijama koje štede vodu. Predlaže uključivanje vode u sve industrijske politike EU-a kako bi se smanjila potrošnja vode, promicala ponovna uporaba i recikliranje te riješilo pitanje onečišćenja vode. Što se tiče poljoprivrede, EGSO predlaže sličan

pristup, osiguravajući da dimenzija vode bude u potpunosti uključena u okvir Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

Prepoznajući snagu potrošača u poticanju promjena, EGSO također želi promicati upotrebu uređaja s učinkovitom potrošnjom vode uvođenjem oznaka potrošnje vode i prakse kružne potrošnje vode, osnažujući pojedince da doprinesu rješenju.

Predsjednik EGSO-a Oliver Röpké naglasio je potrebu za djelovanjem EU-a u vezi s vodom, rekavši: Tragične poplave u Italiji i suše u Španjolskoj, Portugalu i drugdje nisu slučajnost. To je stvarnost kojom se moramo početi baviti i to moramo učiniti hitno. EGSO je ovaj tjedan poslao jasnu poruku: vodni resursi moraju postati politički prioritet. Potrebno je da Komisija slijedi ovaj primjer nakon izbora 2024.

PLENARNO ZASJEDANJE Srpanj 2023.

RASPRAVE

Buduća uloga civilnog društva u procesu proširenja, uz sudjelovanje predsjednika Europskog vijeća **Charlesa Michela** (putem videoporuke), povjerenika za susjedstvo i proširenje **Olivera Várhelyija** (putem videoporuke) i glavne tajnice Vijeća za regionalnu suradnju **Majlinde Bregu**, kojoj prethodi potpisivanje sporazuma o suradnji između Europskog gospodarskog i socijalnog odbora i Vijeća za regionalnu suradnju.

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO)

pozdravio je predstavnike organizacija civilnog društva iz zemalja kandidatkinja na svom plenarnom zasjedanju u srpnju, najavljujući inicijativu za imenovanje počasnih

članova za proširenje i pozivajući ih da sudjeluju u svakodnevnom savjetodavnom radu Odbora.

Predsjednik Röpke se u svom političkom manifestu obvezao na otvaranje vrata EGSO-a i jačanje njegove suradnje s civilnim društvom u zemljama kandidatima za članstvo u EU. Kao prvi konkretan korak prema tom cilju, EGSO je na plenarnoj sjednici u srpnju održao raspravu o važnosti civilnog društva u procesu proširenja EU. Predsjednik Röpke također je potpisao Memorandum o razumijevanju s Vijećem za regionalnu suradnju (RCC) za unapređenje strukturiranog angažmana civilnog društva i mladih u promicanju mira i prosperiteta u jugoistočnoj Europi.

Ova je inicijativa u potpunosti u skladu s proširenom metodologijom pristupanja Komisije i prihvatili su je mnogi članovi EGSO-a i predstavnici civilnog društva. U svojoj video poruci Olivér Várhelyi, povjerenik za susjedstvo i proširenje, pohvalio je inicijativu EGSO-a „Počasni članovi proširenja” kao način da se politika proširenja kontinuirano drži visoko na dnevnom redu EU-a. Ponovio je potporu Komisije Forumu Zapadnog Balkana u Solunu u listopadu ove godine, naglašavajući nastojanje da se promiče uloga civilnog društva u procesu proširenja.

Europska strategija za starije osobe, povezana s usvajanjem razmatračkog mišljenja SOC/757 „Europska strategija za starije osobe” na zahtjev španjolskog predsjedništva, uz sudjelovanje potpredsjednice za demokraciju i demografiju **Dubravke Šuice** i **dr. Heidruna Mollenkopfa**, predsjednika europske platforme za starije osobe AGE Platform Europe.

U plenarnoj raspravi s potpredsjednicom Komisije Dubravkom Šuicom, EGSO je zatražio od Komisije da predstavi novu strategiju za starije osobe prije kraja sadašnjeg mandata.

Dana 12. srpnja, Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) pozvao je Europsku komisiju i države članice da razviju novu europsku strategiju za starije osobe, koja bi se odmaknula od sadašnje percepcije starijih osoba kao tereta i troška za društvo. Umjesto toga, strategija bi iskoristila njihov društveni, ekonomski i intelektualni potencijal, koji se često zanemaruje.

U nedostatku sveobuhvatne politike o starijim osobama i starenju, ovo bi bila prva strategija EU-a za zaštitu prava starijih osoba i osiguranje njihovog punog sudjelovanja u društvu i gospodarstvu.

Strategija bi također pomogla u iskorjenjivanju ukorijenjenih pogleda o starenju koji doprinose diskriminaciji starijih osoba, koja je, zajedno s rodnom diskriminacijom, i dalje na vrhu popisa najčešćih oblika diskriminacije u EU, unatoč činjenici da Europa ubrzano stari. Eurostat procjenjuje da će do 2050. broj ljudi u EU u dobi od 75 do 84 godine porasti za 56,1%, dok će se broj ljudi od 65 do 74 godine povećati za 16,6%.

Pozivi EGSO-a na novu strategiju predstavljeni su u mišljenju usvojenom na plenarnoj sjednici u srpnju, na kojoj je održana rasprava s potpredsjednicom Komisije za demokraciju i demografiju Dubravkom Šuicom i predsjednikom AGE Platform Europe dr. Heidrun Mollenkopf.

Potpredsjednica Šuica kazala je da će nova strategija i Jamstvo za starije osobe biti sljedeći logičan korak koji će Komisija pažljivo ispitati.

Stariji nisu ni trošak ni teret. Oni su bogatstvo. Demografske promjene ne možemo promatrati izolirano. Moramo promatrati kako je u interakciji s

megatrendovima poput zelene i digitalne tranzicije, rekla je, dodavši da je ključno stvaranje prostora za potencijale svih generacija i promicanje njihovog aktivnog sudjelovanja na tržištu rada i u društvu.

Više stope zaposlenosti među starijim radnicima pomogle bi u prevladavanju nedostataka tržišta rada i nedostataka u vještinama diljem EU-a i tako potaknule rast gospodarstva. U tom smislu, ljudi bi trebali imati izbor raditi dulje ako to žele, rekla je Šuica. Stopa zaposlenosti starijih radnika u EU-u i dalje je ispod prosjeka, a dobna skupina pred mirovinom (55-64) ima više stope siromaštva i socijalne isključenosti.

Vijesti skupine poslodavaca srpanj 23: [ovdje](#)

Bilten EGSO Info, Srpanj 2023

<https://www.eesc.europa.eu/hr/news-media/eesc-info/082023>

Poveznica na usvojena mišljenja na 580.tom plenarnom zasjedanju: [ovdje](#)

Izdvojena mišljenja:

- **CCMI/0211 Akt o sirovinama**

Izvjestitelj/ica:	Maurizio MENSI (IT-Gr. III)
Suizvjestitelj/ica:	Michal PINTÉR (SK-Cat. 1)
Referentni dokument/i:	EESC-2023-01573-00-00-AC

Ključne točke

EGSO:

- poziva Europsku komisiju da osigura sveobuhvatan pristup s koordiniranim politikama EU-a kako bi se pružila regulatorna sigurnost za ulaganja u istraživanje, vađenje, preradu, rafiniranje i recikliranje sirovina, njihovih nusproizvoda i ključnih minerala;
- poziva na koordinaciju politike o sirovinama sa socijalnim politikama EU-a i na potporu izgradnji kapaciteta na razini EU-a u pogledu vještina za ekstraktivne industrije, s naglaskom na prekvalifikaciju i usavršavanje postojeće radne snage, kao i na razvoj kapaciteta upravljanja u javnim upravama država članica EU-a;
- preporučuje da se drugi materijali ključni za sektore zelene tehnologije / čiste tehnologije uključe u popise kritičnih i strateških sirovina;

- poziva sadašnju i novu Europsku komisiju da osigura pristup konkurentnim cijenama energije i ciljanom financiranju za ekstraktivne industrije EU-a i recikliranje, istodobno osiguravajući da se postupci izdavanja dozvola i licenci za nove projekte u području sirovina pojednostave i skrate;
- preporučuje davanje prednosti kritičnim i strateškim sirovinama u zakonodavstvu o recikliranju i otpadu te podupiranje tržišta sekundarnih sirovina, posebno kad je riječ o materijalima ključnima za zelenu tranziciju;
- preporučuje da se omogući javno financiranje projekata istraživanja i vađenja kritičnih sirovina na tlu EU-a putem usklađivanja s pravilima o državnim potporama;
- predlaže da se istraže mogućnosti za posebna partnerstva i sporazume o suradnji i sa zemljama kandidatkinjama;
- preporučuje postizanje odgovarajuće ravnoteže (u smislu zaštite okoliša) u ocjenjivanju dosljednosti s drugim politikama EU-a.

- ***NAT/0891 Održivo upravljanje vodama i klimatska kriza***

Izvjestitelj/ica: Josep PUXEU ROCAMORA

Suizvjestitelj/ica: John COMER

Referentni EESC-2023-00896-00-00-AS-TRA

dokument/i: (samoinicijativno mišljenje)

Ključne točke

EGSO:

- ističe da je voda temeljni resurs za proizvodnju hrane i stoga je osiguravanje pristupa dovoljno kvalitetnoj vodi i održivo upravljanje vodama ključno za jamčenje odgovarajuće i održive proizvodnje hrane u Europskoj uniji. Svi programi u okviru ZPP-a trebali bi poticati održivo i učinkovito upravljanje vodama, a napredak u tom području pratio bi se uvođenjem pokazatelja na razini svake države članice;
- naglašava da održivo upravljanje vodama mora biti usmjereno na upravljanje opskrbom, pri čemu treba poduzeti mjere za osiguravanje dostupnosti vode svim korisnicima. Upravljanje opskrbom mora uključivati optimizaciju učinkovitosti, smanjenje gubitaka, određivanje prioriteta u pogledu upotrebe, uklanjanje nezakonitih upotreba, donošenje mjera za osiguravanje održivosti cijelog sustava i, naposljetku, uvođenje niza pristupa u skladu sa strategijama za konsolidaciju dostatne proizvodnje hrane u EU-u;
- potiče na uvođenje posebnih standarda za upotrebu vode u različitim gospodarskim sektorima, primjerice u poljoprivredi i industriji, uspostavom strukture upravljanja za razvoj sektorskih smjernica za upotrebu vode, u čijem bi sastavu trebao biti i EGSO;
- poziva na dekarbonizaciju poljoprivrede, prilagodbu poljoprivrednih cijena u primarnom sektoru i intenzivnu upotrebu obnovljivih izvora energije kako bi se ojačala veza između energije, vode i hrane;
- uviđa da klimatske promjene podrazumijevaju više temperature, povećanu evapotranspiraciju i znatno intenziviranje ekstremnih vremenskih uvjeta koji

uzrokuju suše, poplave, oluje i požare. Ti problemi iznimno su destruktivni za proizvodnju usjeva i uzgoj stoke. Potreban je strateški plan u kojem bi se primijenilo znanstveno i tehnološko stručno znanje kako bi se osigurala dostupnost zdravstveno ispravne vode za poljoprivredu diljem EU-a. Potrebno je pripremiti posebne planove za lokalna područja i regije pogođene trajnom sušom i poplavama. Bit će potreban poseban autonomni proračun i linije za potporu, kao i uredba EU-a kojom bi se sredstva usmjerila na omogućavanje i olakšavanje provedbe planova za adekvatnu opskrbu vodom na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Takvim se planovima mora osigurati izgradnja i održavanje prikladne vodne infrastrukture u svim dijelovima EU-a.

- ***ECO/611 – Gospodarski izazovi “plavog plana EU-a”***

Izvjestitelj/ica: Florian MARIN (Skupina radnika – RO)

Referentni dokument: samoinicijativno mišljenje – EESC-2023-00679-00-00-AC-TRA

Ključne točke:

EGSO:

- smatra da je pristup sigurnoj, čistoj i kvalitetnoj vodi temeljno pravo i da je potpuno neprihvatljivo da u EU-u još uvijek ima ljudi koji nemaju pristup vodi;
- poziva na:
 - prilagodbu osnovnih ekonomskih koncepata kao što su tržišna pravila, gospodarska održivost ili produktivnost kako bi se u obzir uzele multilateralne vrijednosti vode,
 - donošenje usklađenog zakonodavstva u svim državama članicama o mehanizmu EU-a za skladištenje vode tijekom kišnih razdoblja,
 - evaluaciju cijena vode u državama članicama u skladu s načelom „onečišćivač plaća”,
 - racionalizaciju potrošnje vode provedbom sljedećih mjera:
 - razlikovanja cijena između potrošnje za domaću uporabu i osnovne javne usluge od potrošnje za uporabu u proizvodnji;
 - sustava određivanja cijena kojim se djelotvorno obeshrabruje neodrživa potrošnja i istodobno potiče potrošnja u proizvodne svrhe,
 - donošenje dugoročne strategije za povećanje otpornosti na nestašicu vode,
 - ulaganje u radne uvjete, kvalitetna radna mjesta i osposobljavanje te posebne aktivnosti u tom području, posebno usmjerene na mlađe generacije,
 - određivanje cijene koje bi trebalo uključivati minimalni zahtjev u pogledu besplatne vode kako bi se osigurala ljudska prava,
 - jamčenje potpune transparentnosti troškova i cijene vode svim dionicima,
 - javno planiranje isključivo na razini riječnog sliva (uključujući podzemne vode) na način kojim se štiti opći interes EU-a,

- veću komplementarnost između europskih strukturnih i investicijskih fondova, Mehanizma za oporavak i otpornost, programa InvestEU, programa Interreg Europe i drugih fondova,
- donošenje namjenskog operativnog programa za vodu i na integrirana teritorijalna ulaganja za plavu gospodarstvo,
- priznavanje vodnih sektora kao strateškog prioriteta u programskom razdoblju 2028. – 2034. i, prema potrebi, izradu namjenskog operativnog programa za vodu,
- uspostavu fonda za plavu tranziciju.

- **INT/1022 Učinkovita potrošnja vode**

Izvestitelj/ica: Milena ANGELOVA (Skupina poslodavaca – BG)

Referentni

dokument/i:

Ključne točke

EGSO:

- preporučuje promicanje upotrebe uređaja s ekonomičnom potrošnjom vode. Potrebni su poticaji kako bi se proizvođače motiviralo da nastave s inovacijama u cilju ekonomičnije potrošnje vode, a kupce da kupuju i upotrebljavaju takve uređaje. Svi ti uređaji trebali bi sadržavati oznaku o potrošnji vode;
- naglašava potrebu da se osigura pravedna cijena vodnih usluga na temelju potpunog povrata troškova uz jamčenje cjenovne pristupačnosti za ugrožene skupine. Države članice morale bi poduzimati mjere za osiguravanje dostupnosti i cjenovne pristupačnosti vodnih usluga za najranjivije skupine, no pritom je važno da cijena vode odražava stvarni trošak vodnih usluga. Tako će se osigurati da potrošači budu bolje upoznati s troškovima vodnih usluga;
- zalaže se za prelazak na kružnu upotrebu vode zahvaljujući povećanju ponovne upotrebe vode. S jedne strane, privatna kućanstva trebalo bi poticati da prikupljaju kišnicu kad god je to moguće i da je upotrebljavaju u odgovarajuće svrhe, među ostalim za zalijevanje vrtova i za čišćenje. S druge strane, moraju se poduzeti učinkovite mjere kontrole na izvoru kako bi se osiguralo da otpadna voda koju proizvode kućanstva ne sadrži kontaminante koji bi mogli ugroziti ponovnu upotrebu pročišćene otpadne vode za navodnjavanje i druge svrhe;
- poziva na mjere prilagodbe klimatskim promjenama. Urbanističko planiranje trebat će iznova osmisliti kako bi se gradovi pretvorili u „gradove spužve”.¹

¹ „Gradovi spužve” urbana su područja s prirodnim površinama koja obiluju stablima, jezerima, parkovima i sl., kao i s drugim odgovarajuće uređenim prostorima namijenjenima apsorpciji kiše i sprečavanju poplava; <https://climatechampions.unfccc.int/what-are-sponge-cities-and-how-can-they-prevent-floods/>, pristupljeno 7. lipnja 2023.

Time će se poboljšati urbana klima, omogućiti otjecanje kišnice i smanjiti prelijevanja mješovitog kanalizacijskog sustava.

- **TEN/0804 Održiva i otporna vodna infrastruktura i distribucijske mreže**

Izvjestitelj/ica: Thomas Kattnig

Referentni samoinicijativno mišljenje

dokument/i: EESC-2023-00442-00-00-AS-TRA

Ključne točke

EGSO:

- smatra da bi se univerzalan pristup stanovništva visokokvalitetnoj vodi za piće i odvodnji po pristupačnim cijenama trebao smatrati javnim dobrom, a ne tek pukom robom, uz potpuno poštovanje članka 14. UFEU-a i Protokola br. 26 priloženog UEU-u i UFEU-u;
- preporučuje da EU usvoji i ojača regulatorne okvire za sporazume o koncesiji za vodu kako bi se zajamčio pristup vodi i kanalizacijskim sustavima po pristupačnoj cijeni i uz odgovarajuće standarde kvalitete, kao i bolju obnovu i zaštitu ekosustava kako bi se osigurala potrebna ulaganja u vodnu infrastrukturu;
- Poziva na to da se izuzeća za vodu i otpadne vode koja su uspješnim zalaganjem europske građanske inicijative „Right2Water” uvrštena u Direktivu 2014/23/EU poštuju i zadrže u budućnosti;
- protivi se, posebno u kontekstu klimatske krize, svakoj obvezi liberalizacije u sektoru vode i zbrinjavanja otpadnih vode.
- ističe da bi gospodarstvo, posebno industrije s velikom potrošnjom vode i poljoprivreda, trebalo organizirati tako da se smanji potrošnja vode i poboljša ponovna uporaba vode.
- predlaže Europskoj komisiji pokretanje postupka javnog savjetovanja na europskoj razini, koji bi procjenom europskih potreba za vodom poslužio kao temelj za buduće intervencije u okviru „plavog plana EU-a”.
- **SOC/763 – Pristup vodi: rješavanje problema siromaštva u pogledu vode i njegov utjecaj na socijalnu politiku**

Izvjestitelji/ice: Kinga JOÓ (HU-III)

Carlos Manuel TRINDADE (PT-II)

Referentni (samoinicijativno mišljenje)

dokument/i: EESC-2023-01665-00-00-AS-TRA

Ključne točke

EGSO:

- u potpunosti podržava rezolucije Ujedinjenih naroda kojima se potvrđuje da je voda temeljno ljudsko pravo i da je nužna za uživanje u životu i ostvarenje svih ljudskih prava;

- poziva Europsku komisiju i države članice da na sve politike koje se tiču vode i za rješavanje problema siromaštva u pogledu vode primjenjuju pristup temeljen na ljudskim pravima i da se tako ujedno usklade s europskim stupom socijalnih prava;
 - poziva Komisiju na to da, kada je riječ o siromaštvu u pogledu vode, promiče zajednički pristup razumijevanju tog koncepta na razini EU-a i da razvije njegovu sveobuhvatnu definiciju koja bi omogućavala njegovo konkretno i zajedničko razumijevanje i unutar koje bi svaka država članica mogla i unutar koje svaka država članica može razviti svoju definiciju u skladu s vlastitim kontekstom, ali i europskom definicijom;
 - poziva Komisiju da izradi zajedničke smjernice za praćenje pristupa kvalitetnim i cjenovno pristupačnim uslugama vodoopskrbe i odvodnje i s time povezanih prostornih, socijalnih i rodni razlika na razini država članica i EU-a te da utvrdi trenutačno stanje i redovito prati razvoj situacije;
 - predlaže da se u predstojeću reviziju Direktive o vodi za piće uključi zajamčeni univerzalni pristup uslugama vodoopskrbe i odvodnje, kako je utvrđeno u UN-ovu cilju održivog razvoja br. 6;
 - poziva Komisiju i države članice da osiguraju javna sredstva za razvoj infrastrukture, s posebnim naglaskom na siromašnim vlasnicima nekretnina i socijalno ugroženim gradskim i ruralnim četvrtima u kojima tu infrastrukturu već odavno treba obnoviti;
 - predlaže da se uspostavi vijeće za riječne slivove kao tijelo koje bi pomagalo upravi za riječni sliv i predstavljalo sve dionike, i preuzelo ulogu posrednika u prekograničnim sukobima;
 - poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere za informiranje stanovnika EU-a o vrijednosti vode te važnosti pristupa vodi i odvodnji za sve.
- **CCMI/208 – Industrije s velikom potrošnjom vode i tehnologije za učinkovitu upotrebu vode**
- Izvjestitelj/ica:** Paul RÜBIG (Gr. I - AT)
- Suizvjestitelj/ica:** John BRYAN (Cat. 3- IE)

Referentni dokument/i: EESC-2023-01154-00-00-AC

Ključne točke:

EGSO:

- poziva Europsku uniju da hitno razvije novu zajedničku vodnu politiku EU-a, uključujući sveobuhvatnu politiku održivog upravljanja vodama za industriju koja se temelji na smanjenju, ponovnoj uporabi, recikliranju i smanjenju onečišćenja vode. Naglasak u toj politici trebao bi biti na industrijama s velikom potrošnjom vode i na postupnom uvođenju i primjeni tehnologija za učinkovitu upotrebu vode;
- poziva na uspostavu plana, s ključnim etapama i sektorskim pristupom, za potporu industrijama da postupno postanu učinkovite u pogledu potrošnje vode,

u potpunosti uzimajući u obzir povezanost između energije, vode i kritičnih sirovina. Za to je u sljedeće dvije godine potrebna revizija industrijske strategije EU-a i njezinih dokumenata o tranzicijskom putu. Taj sektorski pristup trebao bi uključivati značajke učinkovite upotrebe vode i izazove povezane s vodom specifične za svaki sektor. Osim toga, on bi se morao zasnivati na predviđanju koje uključuje opcije, utjecaj i procjenu rizika te analizu troškova tijekom životnog ciklusa;

- smatra da EU mora postati svjetski predvodnik u razvoju, proizvodnji i primjeni tehnologija za učinkovitu upotrebu vode te steći svjetski ugled kao područje proizvodnje s niskim vodenim otiskom. Tehnologije za učinkovitu upotrebu vode industrijski su sektor u području čistih tehnologija. Budući da čista tehnologija sama po sebi predstavlja industrijski ekosustav, predlaže stvaranje tranzicijskog puta za taj ekosustav u sljedeće dvije godine s ambicioznim, ali realnim ciljevima, uključujući plan za upravljanje i vještine.

- ***INT/1025 –Revizija Uredbe o označavanju tekstila***

Izvjestitelj/ica: Antje Sabine GERSTEIN (Skupina poslodavaca – DE)

Referentni razmatračko mišljenje

dokument: EESC-2023-01010-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- podržava pristup Europske komisije kojim se kao polazna točka za reviziju Uredbe o označivanju tekstila uglavnom uzimaju mogućnosti novih tehnologija digitalnog označivanja, novih tehnologija recikliranja, novih tehnologija vlakana i njihove klasifikacije;
- smatra da revizija Uredbe o označivanju tekstila mora zadovoljiti različite stupnjeve očekivanja potrošača pružanjem osnovnih i lako razumljivih informacija te istodobno omogućiti daljnji pristup detaljnijim informacijama;
- smatra da je iznimno važno da Europska komisija teži usklađivanju zahtjeva za označivanje na razini EU-a i na globalnoj razini u pogledu oznaka podrijetla, uputa za održavanje, veličine i sirovinskog sastava;
- poziva Europsku komisiju da uzme u obzir posebne potrebe MSP-ova i spriječi daljnje premještanje proizvodnje utvrđivanjem zahtjeva za označivanje kojima se može pružiti dovoljno fleksibilnosti za rješavanje pitanja kapaciteta MSP-ova.

- ***CCMI/215 –Svemirska strategija Europske unije za sigurnost i obranu***

Izvjestitelj/ica: Maurizio MENSI (Skupina organizacija civilnog društva – IT)

Suizvjestitelj/ica: Jan PIE (Interesna skupina 1 – SE)

Referentni JOIN(2023) 9 final

dokument/i: EESC-2023-01246-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- slaže se da je prije jačanja otpornosti i zaštite svemirskih sustava i usluga potrebno utvrditi koje prijetnje postoje, a institucije EU-a moraju osigurati da u mapiranju i preporukama sudjeluju svi relevantni akteri, uključujući industriju, socijalne aktere i civilno društvo;
- snažno preporučuje da se u potpunosti prepozna i istakne ključna uloga industrije u utvrđivanju problema ovisnosti i mjera ublažavanja, u vezi s ciljem jačanja otpornosti i zaštite svemirskih sustava i usluga u Uniji;
- smatra da svemir ima ključnu ulogu za građane, stratešku autonomiju Europe, kao i za globalnu diplomaciju, prihvaćanje europskog identiteta te nadahnjivanje i motiviranje sljedećih naraštaja;
- uvjeren je da je potrebno sve mjere povezane s industrijom integrirati u okviru dosljedne industrijske politike na europskoj razini i ustraje u tome da one mogu imati smisla i biti u potpunosti učinkovite samo ako objedinjuju prilagođenu politiku javne nabave, ambicioznu i učinkovitu politiku istraživanja i razvoja te potporu uvođenju na tržište svemirskih tehnologija i usluga razvijenih u Europi, što se odnosi i na izvozna tržišta, posebice putem gospodarske diplomacije;
- uvjeren je da je ambiciozna, ali i dosljedna potpora istraživanju i inovacijama temelj održivosti svemirskog sektora i njegove sposobnosti da služi potrebama javne politike;
- naglašava važnost očuvanja europskog suvereniteta i izbjegavanja ovisnosti o trećim zemljama u strateškim područjima uz istodobno promicanje suradnje i interoperabilnosti sa SAD-om i drugim trećim stranama koje imaju slične stavove, pri čemu su reciprocitet i obostrana korist zajednička pravila;
- ističe da strategija mora biti popraćena konkretnim i brzim mjerama usmjerenim na ostvarivanje ciljanog proračuna, rasporeda provedbe mjera i stvaranja radnih mjesta. EU mora u tu svrhu izraditi precizan plan na temelju koordinacije aktera uključenih u svemirske aktivnosti na europskoj razini.